

Ahol az új zsidó embertípus születik

Irtá Mordecháj Avi-Shaul (Jeruzsálem)

I.

A modern zsidó nemzeti mozgalomnak kettős célja van: egy *anyagi* célja, amely a zsidó nemzetet és annak egyedeit független anyagi élethez akarja kapcsolni és a legteljesebb emberi szabadság áldását akarja a népek és egyedeinek juttatni saját földjén és független hazájában, s egy *szellemi* célja, amely újból fel akarja eleveníteni a zsidó őszeni által teremtett szellemi kincseket, a Bibliának erkölcsi eszmekörét át akarja áltetni a valóságba és lehetőségét akarja nyújtani a tiszta héber szellem szabad fejlődésének. Mindezekhez kapcsolódik egy új zsidó embertípus megteremtésének az akarata, amely új típus fel legyen szabadtva a galutnak rettentő szellemi nyomása alól, meg legyen tisztítva a galut, az elnyomatás által a zsidóra kényszerített és belénevelt hibáktól és így az emberiség nagy társaságában legalábbis egyenrangú, de a lehetőséghez mérten anyagilag és szellemileg magas helyet nyerjen.

Természetesen a célok eléréséhez az egész zsidó nép egységes akarata szükséges, mert csak az egységes akarat hozhatja létre ezt a bizonyos új zsidó embertípust. Az egységes akarat hiján, amelynek éppen elég gáncsolói vannak, nagyon könnyen megtörténhetik az az eset, hogy a zsidó nemzeti eszme és a zsidó föld, valamint a zsidó nép feltámadásának harcainál egészen külön és más utakon lesznek kénytelenek járni, mint azok, akik az újjászületés munkájában részt nem tudnak, vagy nem akarnak venni. Az asszimilációs réteggel szemben való erkölcsi fölénye ennek a zsidó nemzeti tábornak minden kétségen felül áll. De még a szélső anticionista ortodox iránnyal szemben is okvetlenül óriási fölényrel rendelkeznek az új zsidóság megteremtői. Az életnek a halál fölött való fölényével.

A Palesztinában épülő új zsidó háza egyik legfontosabb problémája ennek a bizonyos új zsidó típusnak a megteremtése. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy az eddigi föld kerekaságának különböző tájain, különböző országokban szétjárszort, különféle kultúrákban nevelkedett, különféle szellemi és nyelvi hatások alatt élő, ezerféle mentalitással rendelkező, széttagolt zsidó népet ott az ősi földön egy egységgé, egy nemzeti és kulturális akarral küzdő, testileg és lelkiileg egybeforrott nemzatté formáljuk.

Ennek az átalakításnak a nagy munkája most folyik. Az új zsidó típus talán már meg is született. Még nem ismerjük, még nem látjuk pontosan, még nem érzékelhetjük, de tudjuk, hogy megszületett. A munka jegyében született ő, az új zsidó. A próféták földjéből származott ki. Ott él valahol, valamelyik galili kolónián, vagy az Émek Jezreel valamelyik kvucájában. Talán még gyermek. De

ha nem is gyermek, bizonyára tiszta, isteni, azaz gyermeki a lelke. Érezzük a létezését, érezzük a lélekvételeit, érezzük a hatását minden ásnymóban és minden elvetett buzaszemben. Az örök álmódok népe már érzi, hallja, látja az új Igét, az új Prótétát.

Hogyan történt e csoda?

Péntek délután van. A chavórim hazájának a munkából. Ki kocsin, ki gyalog, ki számárháton, vagy lovon. Csoportokban jönnek, daloló vig csoportokban. A barakkok és a fehér faházak között új élet kezdődik. Közeledik a szombat, sürgősforgás. A munkások elrakják szerszámukat. A lovakat bevezetik az istállóba, a teheneket megfejtik. A tágas nagy udvarban tisztogatás. A nagy ebédőtermet sepregetik. Egyik-másik chavér, ki befejezte munkáját és már elrakta szerszámait, a fürdőhelyiségek siet. Egyik-másik chalu asszony, ki befejezte munkáját, a Beth-Hajeladimba siet, hogy megölje ott nevelt kicsiny gyermekét. Ha nagyobbacska, magához veszi szombatra, ha kicsi, megszojtja és eljatszadozik vele.

Már este van. Mély csend az egész telepen. Csak a nagy ebédőteremben, mely tiszta és ragyogó és tele van tűnőpi hangulattal, csak itt van vig, mozgalmas élet. A vacsorát tálalják. Kedélyes tréfákozás, halk dudulások, szenvedélyes viták, filozófiai fejtegetések, mind-mind egy boldog társaság, egy kicsiny kis társadalom életvilágának megnyilatkozása.

Vacsora után újból tiszta a terem, a székek és asztalok újból rendezve, mint egy előadó-teremben. Chavér Móse Galili fog előadást tartani. Az előadás címe: „A Sir Haeirim (Émek Émek) hatása a világradalomban”. Az előadásról alig hiányzik valaki. Feszült figyelem. Az előadó sokoldalú tudásról és igazi elmélyedésről, a Szentírás alapos ismeretéről tesz tanúságot. Az előadás után Chavér Chaim Gleadit néhány fejezetet olvas föl az Émek Émekből.

Ezalatt a gyermekszobában a következő történik. Összeülnek a gyermekek a tanító vezetésével és néhány chavér részvételével. Egy tízéves fiúcska meggyújtja a szombati gyertyát. A kicsiny kórus Lecha-Dodi-t és még egy-két szobati dalt énekel. Intentisztelet van. És ilyenkor minden csendes itt, mindenki áhitatos és megérett. Tanító és gyermekek együtt énekelnek. Azután egy mese: Bar Kochbáról.

Mánap reggel. A nagy ebédőteremben reggeli után egy chavér a bibliából a heti szakaszt olvassa fel. A többiek hallgatják. Azután megbeszélnek a heti leckét. Egyik-másik magyarázatokat fűz a hallottakhoz. Egy harmadik párhuzamos helyeket

vezérik volt, hangosan parancsolt:

— Itt kell lenniök a házban, elrejtözték az átkozottak. Tíz aranyat annak, aki azt a zsidó szájhát élve megkeríti — és bizonyára Mirjamot gondolta.

És mi remegve kémltünk ki a kapu repedésén és Mirjamiszonyuan fölsikoltott. Ugyanaz a félszemű kozák volt az, aki el akarta őt hurcolni és akit Saul Budkover az öklével leterített. A fél szemre vörösré volt dagadva az ütéstől, szájból kicsattogtak a fogai és akkor látuk, hogy az arca hasonlatos a farkasok arcához. És hallottuk, hogy az egyik kozák felel neki:

— Ha csak a föld el nem nyelte őket, élve hozom el neked az asszonyt, Bazseni Volk!

És a kozákok keresztül kutatták Saul Budkover egész házát és nem találták azt, akit kerestek. És már közeledtek az én házomhoz, ahol mi elrejtöztünk és nem volt menekülés előttük. Ekkor Saul Budkover odarohant az udvar végibe, ahol a szemétdomb állott és a kezével turta a szeméteket. És Mirjam odarohant melléje és segített turni neki, mert olyan nagyon szerették egymást, hogy még a gondolatukat is kitalálták. Én pedig fogtam a gyermekeket és kábultan néztem és értelmetlenül. Akkor a kovács odavonszolt engem és a gyermekeket a gödörhöz, amelyet vájt a szemétdombba és befűtöttük mindannyian és befűtöttük magunkat ganéjjal. És Saul Budkover, a kovács, még fölibőlünk vonszolta halott anyámnak, feleségemnek és gyermekemnek holttestét és én ott feküdtem megölt szeretteimnek véres teste alatt, óh isten, óh isten, isten. És a kozákok bejöttek és kutattak és nem találtak

semmit, mert valóban a föld nyelt el minket. Legyen nekik is olyan könnyű a föld az örökvalóságig, mint amilyen könnyű nekem volt ott, az anyám véres hullája alatt.

Amikor pedig beesteledett, kimásztunk a szemétdörből és a sötétségben elmenekültünk a városból. De előbb még eltemettem az én halottaimat az udvaron és megszággattam a ruhámat fölöttük.

Saul Budkover pedig bosszút esküdtött a kozákok ellen és a lengyelek ellen is, mivel hogy hátba támadtak bennünket, amikor nyomorult életünket védelmeztük — és megérkezünk Osztrig városába és a lelkében égett a bosszu. És a kozákok körülvették ezt a várost is és Bazseni Volk volt az ő vezérük. És megremegett a város lakossága Bazseni Volk nevével és volt abban az időben ötezer zsidó lélek a városban, régi lakosok és a halál elől menekülők. És üzentek a kozákok a város urához, a nemesekhez és a lengyelekhez így:

— Ime, mi egy vér és egy származás vagyunk, hát minek bántanók egymást? Engedjétek be a városba, szolgáltatások ki nekünk a zsidókat, hogy tegyünk velük a kedvünk szerint és akkor bántalom nélkül vonulunk tovább a városotokból.

De a lengyel urak feltek beocsájtani a kozákokat a városba ezért megkérdezték:

— És ha a zsidók elhagyják apáik hitét és magukra veszik a keresztet, vajon akkor is bántani kívánjátok őket?

És felelték a kozákok:

— Akkor nem és tovább vonulunk a város alól.

(Folyt. köv.)

Novella

Irtá Giszkalay János

(14)

De otthon már csak vért és pusztítást találtunk és ottan fektűt az udvaron, megölve és vérben, az én szülőanyám és a feleségem és a drága kicsiny fiam. Béke legyen velük és kiöntött vérük legyen engesztelő áldozat a mi bűneinkért az előtt, aki az égben trónol. És Saul Budkover házából is nagy sikoltozás hallatszott és Mirjam, a Saul Budkover felesége ott sikoltozott egy óriási kozák karjai között és a kozáknak a fél szemre hiányzott. Ekkor érkezett haza Saul Budkover a menekülésből és amikor megpillantotta feleségét a félszemű kozák karjai között, megcsóválta feje fölött a széles taglót. De félt, hogy a csapással a feleségét is megölhetné, azért leeresztette újra a taglót és csak az öklével ütött a kozák koponyájára, de úgy, hogy azon helyben összerogyott. De népünk szerencsétlenségére és a mi nagy gyötrelmünkre nem ölte meg őt, amint azt nagyon is hamar tapasztaltuk. Saul Budkover, a kovács pedig megragadta a feleségét és kis gyermekét és átrohant velük az én házamba. Én pedig ott ültem már az udvaron, szeretteim vére fölött.

És a kovács hangja olyan volt, mint az oroszán hangja és mondotta:

— Nincs idő mostan gyászolásra, hanem meneküljünk, még mielőtt rajtunk ütneek. És fölrántott engem a porból szeretteim vére melől és indultunk a kapu felé, hogy meneküljünk, de az utca akkor már telve volt fegyveres kozákokkal. És hallottuk, amint zajonganak és halálra keresnek minket és az egyik, aki a

Kedd,

Egy

A NewyG
landia leg

(Cluj-
tudósítójá
hogy Dió
zolóművé
egyenese
sokat ko
felismerte
meg nem
ropolisok
Kelet sze
napos ko
kes levele

Kedv
boosá
neked, s
ezalatt a
futottam
magyar

Vélet
ujsgiró,
zolni a
bizottság
„La Pre
külföldi
kezdve
olasz, no
adásul e
olimpiás
hívást, a
ajálkozó
fogadtam
Hollandi

A lap
ben. Még
filmre,

Rövi
hívást

királynő
ben a „

ből egy
lel egyi

doigom
Fizetés

óriási. M
hogy Ko
tűne a g

ujsgirajz
hónapban
nem ker
hónapi f

ny el v
már egés
nem, ho
lapnál v

nem sike
Hát

szalatt,
érdekel
nak a ny

semmifé
nagyon

mit csin
emlékezi

mondják
tehetsége

kös idő,
séta kö

rajzolat
zony sok

vagy am
hizelgő

szóta m
kötársas

Legujabb
cageket
lanom, l

sem tud
vagyok,
csak egy

Nagy
arról, m
Mele
Kelet eg
az urak
asztalán
Sokszor
hogy kő
Ölel

könyveiből. Némely...
liát, kimegy a szabadba, hogy
lyedjen bele a szentkönyv
a. Néhányan a barakkban
ki kivétel nélkül a bibliával
mennek, szétnéznek az udvar
tt az istállóban, a sorozok
a nagyteremben dala gyujt
alnek. Gyujtó, tüzes, étellel

an ugyancsak vig élet van,
mese váltakoznak.

Beth-Alfának hívták-e azt a
attam, vagy másképen. Azt
en látam-e mindent, vagy
vődött az össze bennem. De
okában, így élnek a chala
n. Így élnek Nakalsban,
ónian. Ilyen az ő szombajuk.
a szent napon, a nyugalom
z az erőt, a lelki és a testi
zalmassá nehé, borzalmasan
és önmegtartózkodó munkájához.
állanattalvétel az új zsidó
zsidó embertípus megterem
si.

kedéssel akarják megfoj
geti kereskedelmi csar
etről jelentik: A nemrég
maroszigeti kereskedelmi
ottani pénzügyigazgató
si megszállással fenyege
ségi hatványozott lej évi
ki a csarnokra azzal a
hogy a tagok feketeká
rnok helyiségében. Emlé
számlázó forgalmi adót
ni ötven lej iskola-alap
a csarnokot. Természetes,
fentartott kereskedelmi
nem bírhat el. A csar
dyi Péter országgyűlési
nökét kérte fel, hogy a
szügyi hatósági intéz
lyezésére érdekében inter
pnyomkómal.

ajátított földek bérét.
A pénzügyminisztérium
szólította az összes pénz
y az ideai vetések be
nyajtsák be a falusi
földek bérösszegét. A
onban a pénzügyi ha
n ne lépjenek fel kar
szemben, aki rossz
get a kisajátítási bér

a föld nyelt el min
an könnyű a föld az
ilyen könnyű nekem
hullája alatt.
edett, kimásztunk a
ségben elmenekültünk
ég eltemettem az én
és megszaggattam a

bosszút esküdött a
yelek ellen is, mivel
nüket, amikor nyo
fák — és megérkez
a lelkében égett a
lvették ezt a várost
ő vezérük. És mag
Bazseni Volk nevé
a öt ezer zsidó lélek
a halál elől mene
ok a város urához,
khez így:

egy származás va
egymást? Enged
assátok ki nekünk
vélük a kedvtünk
nélkül vonulunk

vonulunk a vá

Egy kolozsvári rajzolóművész karrierje

A Newyork kávéháztól Párison keresztül Hollandia legelőkelőbb lapjaig. Diósy Antal levele az Uj Kelet szerkesztőjéhez

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mindössze hét hónapja annak, hogy Diósy Antal, az erdélyszerte ismert rajzolóművész a kolozsvári Newyork kávéházból egyenesen Párisba vitorlázott át, ahol előbb sokat koplalt, majd amikor az arra hivatottak felismerték tehetségét, győztesen hódította meg nemcsak Páris, de a többi külföldi metropolist is. Diósy most levelet írt az Uj Kelet szerkesztőjének, amelyben nem minden-rapos karrierjének önéletrajzát adja. Az érdekes levelet itt adjuk:

Amszterdam, 1924 szept. 10.

Kedves jó barátom,
hozzséd meg nekem, hogy csak most írok neked, szolgáljon azonban méltóságomul, hogy ezalatt a hét hónap alatt olyan szédítő karriert futottam be, amilyent — úgy gondolom — magyar rajzoló még nem csinált.

Véletlenül éppen ott volt egyik kolozsvári újságíró, amikor karikatúrákat kezdtem rajzolni a futballistákról és az olimpiaszat rendező bizottság tagjairól. Másnap már a „L'Auto“ és a „La Presse“ hozta a rajzaimat, ami aztán a külföldi lapok lavináját zúdította reám. Ettől kezdve össze-vissza rajzoltam spanyol, amerikai, olasz, norvég, svéd, holland, ausztráliai és ráadásul egy csomó magyarországi lapnak is. Az olimpiaszat után több helyre is kaptam meghívást, én azonban a legelőnyösebb feltételeket ajánló amszterdami „De Telegraaf“ meghívását fogadtam el. Így kerültem augusztus 15-én Hollandiába.

A lap hallatlan propagandát csinált érdekeimben. Még Párisban voltam, amikor lefotografáltak filmre, miképpen rajzolom a karikatúrákat.

Rövid kététi ittartózkodás után már meghívást kaptam a királyi jachtjára, hogy a királynőt a udvarát lerajzoljam. A rajzek részben a „De Telegraaf“ban is megjelentek, melyből egy példányt neked is megküldök levelemmel egyidejűleg. Mondhatom, olyan nagyszerű dolog van, amiről álmodni sem mertem volna. Fizetésem még hollandi viszonyokhoz képest is óriási. Meg sem merem írni, mert attól tartok, hogy Kolozsvárt egy pár embert rögtön megütne a guta, ha átszámítaná lejre, hogy csupán újságrajzóval annyi lehetesen keresni egy hónapban. Egész erdélyi tartózkodásom alatt nem kerestem annyit, amennyit itt csak egy hónapi fizetéseken kapok. Derék hollandusaim ugy el vannak ragadtatva tőlem, hogy néha már egészen zavarba jövök. Meg kell jegyez-nem, hogy ezalatt két évvel Major is ennél a lapnál volt, körülbelül nyolc hónapig és neki nem sikerült a királyné elé jutni.

Hát így volnék én. Azonban mi történt ezalatt, hogy odakagytam Kolozsvárt? Igen érdekelne, mert itt Hollandiában erdélyi lapnak a nyomát sem látni. És én február óta semmiféle hírt sem hallottam Erdélyről. Pedig nagyon érdekelne, mi újság a Newyorkban és mit csinálnak a fiúk a törzsszabálánál, vajjon emlékeznek-e még reám? Vajjon most is azt mondják rólam, hogy aprópénzért eladom a tehetségemet? Igaz ugyan, hogy volt egy szük-kös idő, amikor Párisban a nagy Boulevardon sétá közben angol és francia gentlemaneket rajzoltam néhány rongyos frakkért. És bizony sokszor nem sikerült a smuig angolnak, vagy amerikaiinak nyakába varrni a nem éppen hízelgő karikatúrát. De hát ez is régen volt. Azóta már egy csomó francia miniszter, sőt a köztársasági elnök is a ceruzám alá került. Legújabbban pedig már csak királynőket és hercegeket rajzolek. Azt azonban be kell vallanom, hogy a dolog fizleti részéről mai napig sem tudtam leszólni. Hiába, én már csak ilyen vagyok, hogy még egy királynőt sem tudok csak úgy, szerelemből lerajzolni.

Nagyon lekötelőzne, ha írnatok valamit arról, mi történik odahaza.

Meleg baráti üdvözlétem küldöm az Uj Kelet egész szerkesztőségének és mindazoknak az uraknak, akik ott a Newyork közös törzsszabálánál még meleg szívvvel gondolnak reám. Sokszor üdvözlöm őket és nagyon sajnálom, hogy külön-külön nem írhatok nekik.

Ölel őszinte igaz barátsággal Diósy Tóntid

Módosításra szorul a kisantant politikája

Uj konferencia lesz Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia külügyminiszterei között. Mussolini nem akart találkozni az új jugoszláv külügyminiszterrel. A belgrádi kormány nem tárgyal Oroszországgal

(Genf, szept. 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A népszövetség körében élénk feltűnést keltett az a hír, hogy Marinkovics jugoszláv külügy-miniszter Genfből hazatérése előtt Velencében találkozni akart Mussolini olasz miniszterelnökkel, a találkozás azonban elmaradt, mert Mussolini a találkozást udvarias formában elhárította. Marinkovics és Sumenkovics miniszterek ezért szerdán este egyenesen Belgrádba utaztak.

A kisantant népszövetségi delegátumai között rossz hatást váltott ki Macdonald angol miniszterelnöknek a népszövetség konferenciáján tanúsított magatartása, annál is inkább, mert a brit kormányfő

különösen a leszerelési kérdésben ellenkezte a kisantant álláspontját.

A népszövetség határozatai is sok tekintetben összeütközésbe kerültek a kisantant eddigi álláspontjával, úgy hogy ez erős befolyással lesz a három szövetséges állam politikájára.

Prága, szeptember 15. A „Moravski Dennik“

A király újabb kolozsvári látogatása

Öfelsége résztvett az állatkiállítás díjainak szétosztásában

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ferdinánd király legutóbbi kolozsvári tartózkodása alatt, amikor az Avram Jancu-tünnepségeken vett részt, a mintavásárt is meglátogatta s az ország ipari termelésének fellendülése annyira megragadta az uralkodó figyelmét, hogy elhatározta, látogatásával a mezőgazdák és állattenyésztők állatkiállítását is meg fogja tisztelni. Az előzetesen megállapított program szerint Ferdinánd király vasárnap reggel nyolc óra ötven perckor érkezett meg az állomásra. Az udvari vonattal a király kíséretében jött Anghelescu tábornok, a király főhadsegéde és Constantinescu Alexandru földművelésügyi miniszter is, aki csak a napokban érkezett haza külföldi utjáról. A rövid fogadtatás után, amelyen a király egyenes kívánságára melőztek minden ceremóniális fogadtatást, öfelsége a vérosházára hajtatott, ahol deszónézett, majd Lopadatu és Constantinescu miniszterek kíséretében automobilon az állatkiállításra ment.

Az állatkiállítás kapujában Cristea felügyelő fogadta a királyt és kíséretét, akiket aztán végigkálauzolt a kiállítás területén. A király sorra járta az összes barakkokat, alaposan megismerlte a kiállított pompás állatait és több ízben fejezte ki meglepedését. A délelőtti folyamán a király és kísérete másfél órát tartózkodtak a kiállítás területén.

A király távozása után a kiállításon egy elkülönített területen a műkötörék-verseny zajlott le, ahol a különböző fajkutyák mutatták be tudományukat és erőlyesen vonzolták ki a mesterséges róka-lyukakból az előzőleg odabújtatott rókaikat.

Különítményi tiszti pályázik Bali Mihály állására

Abdai Gusztáv hóhérré akar lenni. Régi elvbarátai protekcióját kéri

(Budapest, szept. 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az állami hóhérré állásra még nem írták ki a pályázatot, jellehet Bali Mihály kijelentette, hogy most már visszavonhatatlanul elhatározta, hogy semilyen körülmények között nem hajlandó „tiszt-ségét“ továbbra is gyakorolni. Egy újságíróknak tett nyilatkozatában így kesereg a fáradt „törvény-széki ítéletvégrehajtó“, hogy Bali Mihály magát előszeretettel nevezi:

— Kérem szépen, én úgy gondolom, hogy nekem éppen olyan jogom volna tisztességes visszavonulásra, mint bármelyik más állami tisztviselőnek, ha szolgálati éveit befejezte. Tisztességemet híven és becsülettel teljesítettem és megelégettem a halálos ítéletek végrehajtását. Engedjenek pihenni!

A nyilatkozat nyomán a hóhérré állásra a referlektánsok egész légiója nyújtotta be kérvényét az igazságügyminiszterhez. Az ajánlkozók között feltűnt egy név, az Abdai Gusztáv neve. Ezt a nevet ugyanis nem könnyű felejteni különösen azoknak a zsidóknak és munkásoknak, akiknek hozzá-tartozóit a fehér terror gyászos napjaiban Abdai Gusztáv volt színész és különítményi tiszt kegyet-lentül, a központi inkvizíciók metódusokat is meg-szégeynítő kínzások közepette végzett ki. A bosszu vérpáras atmoszférájában Abdai Gusztáv hírneves férfiu volt. Nappal autón száguldott az áldozatok lakására és a Britannia pinocéjában kéjelgett tehe-

a nemzeti demokrata párt lapja legilletékesebb forrásból közli, hogy

a kisantant külügyminiszterei legelőkelőbb ismét tanácskozássra fognak összeülni, mert Benes politikája, amely egyúttal a kis-antant hivatalos politikája is, a népszövetség-ben Ramsay Macdonald fellépése következté-ben módosításra szorul. A készülő konferen-cián, a lap szerint, arról lesz szó, hogy a kis-antant politikáját módosítsák.

Belgrád, szeptember 15. Marinkovics kül-ügyminiszter kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy Laibachban nem jutottak új elhatáro-zásra Oroszországot illetőleg.

A kisantant mindegyik tagjának teljesen szabadkeze van

ebben a tekintetben. Ami a belgrádi kormány orosz politikáját illeti, kijelentheti, hogy az oroszok legutóbbi magatartása és különösen Rakovszky legújabb jegyzéke kizárna bár-miféle diszkussziót Oroszországgal.

A király a kiállítás után az országos állatorvos-kongresszuson vett részt. A kongresszuson Constan-tinescu miniszter és Motes állategészségügyi fel-ügyelő üdvözölték a királyt, aki kijelentette, hogy a kolozsvári állatkiállításán látottak a legnagyobb meglepedéssel töltötték el és meggyőzték arról, hogy Románia állatorvosi kara hivatásának magas-latán áll, amikor egy ilyen magasnövőju, tudomá-nyos szempontból is alig felértékelhető erőpróbáról tesz tanúságot.

A király ezután az udvari vonatban átöltözö-dött és déli egy órakor megjelent a tiszti kaszinó helyiségében, hogy részt vegyen a tiszteletere ren-dezett banketten. Dlután a király előbb a galamb-lövő versenyen időzött, majd Károly trónörökös társaságában újból az állatkiállításra hajtatott, ahol résztvett a díjak kiosztásán. A király a részére épített pavillonban foglalt helyet, a miniszterek, polgári és katonai előkelőségek kíséretében. Dél-utá öt órakor felvonultatták előtte a kiállítási tel-jes, pompás állatanyagát. A szebbnél-szebb állatok telvonulása festői látványt nyújtott. A díjak ki-osztásánál igen sok kedves jelenet játszódott le, mert a kiszagdák közül igen sokan nem tudták, hogy az ország koronás királya az, aki nekik a díjakat átnyújtja és következtében „örnagyrnak“ titulálták öfelségét. A díjak kiosztása belenyult a késő esti órákba. A király este nyolc órakor távo-zott el a kiállítás területéről, este tíz órakor az udvari vonattal már el is hagyta a várost és a földművelésügyi miniszter társaságában Szinaja felé vette útját.

tetlen emberek véres vergődésén, éjszakánkin pedig a szobájában rendezett pezsgős bacchanáliá-kon henegett el itélkezéseim. Változtak az idők, szertefoszlott a vérkőd és a gyilkosok a közhangu-lat nyomaszása alatt lekerültek a hírnév arénájáról. Egy ideig még lehetett hallani szavukat az Ebre-dék gyűlésein, később onnan is kikoptak. Majd éjjeli igazolatokká vedlettek, csapszéki verekedékké, akik állandóan kurzusbeli urak intervenciójára ju-tottak ki a börtönből. Ma már a kurzus emberei is elhagyák őket és Abdai Gusztáv, aki minden kurzusin évményét végigpumpolt most a hóhérré állás elnyeréséért könyörög.

Abdai a napokban megjelent dr. Német Ödön magántanárr, törvény-széki orvosszakértő lakásán és régi ismeretségükre való bivatkozással kérte az orvost, hogy vessen latba befolyását éret'e.

— Nagyon sajnálom, — háritotta el magától a professzor a kellemetlen felkérő — de nekem erre az állásra semmi befolyásom nincs, azcfelel még csak ki sem írták a hóhérré állásra a pályázatot. Budapestben nagy feltűnést keltet Abdai Gusztáv esete. Kiderült az is, hogy több fehér terrorista pályáta meg a hóhérré állást, azonban rösteli nyil-vánosságra hozni és rösteli protekciót kérni. Az egyetlen Abdai Gusztáv nem rösteli. Ahogy nem röstelt részt venni a kecskeméti, a fonyódi és sío-foki vérengzésekben. Ez az állás valóban méltó hozzá.

A Mizrahi előretörése a nagyváradai konferencián

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nagyváradai konferenciája sok tekintetben hozott böles tanulmányokat, de mindenekelőtt annak bobizonyításában, hogy nem akadt Erdély és Bánság cionistái között egyetlen egy sem, ki ne vallaná, hogy a cionista munka a Tóra szellemével ellentétben nem kerülhet.

A konferencia tanácskozási során, az ugynevezett Mizrahi-csoport feltűnően előretolt szerepet játszott. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy e szereplése nem egy párt frakció előretoltsága, de egy zsidó világnézet megnyilatkozása volt. A konferencián nem a mizrahi „párt” nyomta rá bélyegét, de az a vallásos zsidó szellem, mely annyira jellemzője az egész erdélyi cionista mozgalomnak. A mizrachisták az egész erdélyi cionista mozgalomnak a mizrachisták felszólalásait készséggel és ellentmondás nélkül tették magukévé olyanok is, akik távol állanak attól, mégis olyan vallásos élettek is, hogy bármilyen cionista politikai frakcióhoz is tartozzanak.

Ha a régi konferenciákra emlékezünk és azok vallási vitáira, bizonyos jóleső meglepetéssel látjuk, hogy milyen komoly fejlődés ment végbe Erdély zsidóságában. E fejlődés iránya a külsőségtől a befelé való meggyőződés irányában halad. Másfelől pedig a minél teljesebb egyéni lelkiismereti szabadság kihangsúlyozásától annál szigorubb leszögezéséig annak, hogy a cionista munka bármilyen megnyilatkozása és eseménye nemcsak nem sérthet vallásos érzületet, de azon kell nyugodjék. És itt különösen megnyugtatóan hatottak a londoni kitűdöttnek dr. Friedemann Adolfnak szavai, aki biztosította a konferenciát, hogy a Cionista Világszervezet minden ténykedésével szigoruan ügyel arra, hogy a Tóra szellemével szembe ne kerüljön s ezt elvárja minden egyes funkcionáriusától is. Igen érdekesen nyilatkozott meg az erdélyi zsidóság egyöntetű feljegyzése a Jewish Agency kérdésében is, amikor a határozati javaslatot azzal fogadta el, hogy a zsidóság eme új intézményének működése a Tóra szellemében kell történi.

A Szövetség vezetősége böles előrelátással rendezte konferenciáját Nagyváradon, Románia legnagyobb zsidó kerületében. E konferencia magától kialakult egységes szellemével akarta teljes eredménnyel bebizonyítani, — és ezt teljesen igazolta is, — hogy azt erdélyi cionista mozgalom valóban a zsidó tömegek vallásos érzületét hozza összhangba a Cion szeretetével és a Cionért való munkával.

A konferencia során a Mizrahi újabb határozatával mondotta ki saját kereteinek intenzívebb kiépítését. Ez a határozat igazi örömmel csak akkor tölthet el bennünket, ha — nem marad papíron. Mert ilyen határozatot már a múltban is többször hoztak, sajnos azonban gyakran a Mizrahi világszemléletet feláldozták a hitközségi harcok sikerének és Erec Jisraeltől megfélekedtek a kovárd miatt. Nem akarjuk itt érinteni azt a kérdést, hogy a mizrachistáknak győzelmes bevonnása a hitközségi életbe kívánatos-e vagy sem, de mindenesetre alá kell húzzuk, hogy a mizrachistáknak és általában a cionistáknak a hitközségi életben tökédt az a feladatuk, hogy Palesztina felépítését közelebb hozzák a távolállók lelkéhez. Remélni lehet, hogy az eddig szervezettség híján való mizrahi frakció most valóban egységbe fogja foglalni a konzervatív vallásos zsidó tömegeket és ennek az egységnek kerete nem a hitközség, vagy legalább is nemcsak a hitközség, hanem Erec Jisraeltől való munka lesz. Különösen biztató jeleség az ifju mizrachinak, a Cion Mizrachinak előretörése. Egy olyan mély vallásos meggyőződés, a Cionért fanatikusán lelkesedő zsidó ifjuság van kialakulóban, amely mindenesetre hivatott arra, hogy győzelmesen segítse elő az öregek sajnos túlságosan elméleti mizrachizmusát.

Bizonyos az is, hogy az erdélyi cionista mozga-

lomban a Mizrahi megerősödése nem jelent párt-rétegződést, mert itt nincsenek és belátható időn belül nem is lehetnek meg azok a cionizmuson belüli elvi ellentétek, melyek egymással szembe állítanak zsidó pártokat. A Mizrahi megerősödése nem egy frakció, hanem az egész erdélyi zsidó cionista mozgalom megerősödését jelenti és ezzel a Szövetség munkájának olyan rétegekre való kiterjesztését, melyek eddig csak azért állottak távol, mert nem látták a cionista munka és a Tóra szellemének egységét. A Mizrahi feladata ennek kihangsúlyozása, viszont az egész cionista zsidóság

Két rablógyilkos megszökött a nagyváradai ügyészség fogházából

Hajnali autóhajsza a szökevények után. Elfogták őket a város határában

(Oradea-Mare, szept. 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elmúlt szombaton tárgyalták a királyi tábla főlebbviteli tanácsában Varga Demeter és Kanalas Florea kóbor cigányok bűntudját. A két cigány az elmúlt évben vérfagyasztó kegyetlenséggel gyilkolta meg a bukóváni lelkészét, akinek lakásából sok értékes holmit raboltak el.

Vargát és Kanalast a nagyváradai törvényszék annakidején tíz évi fegyházra ítélte. Föllebbzés útján az ügy a tábla elé került, amely az elsőfoku bíróság ítéletét helybenhagyta. Amikor a tanács elnöke megkérdezte a gyilkosokat, vajjon kívánnak-e élni föllebbzési jogukkal és át akarják-e tétetni az iratokat a legfőbb semmitörvényszékhez, Kanalas Florea fölállott, két kezét összetette és a bűnbánók megtörtségével szólt:

— Drága, jó elnök uram, az isten is áldja. Tudom, hogy bünt követtünk el, nagy bünt és nekünk ezért meg kell szenvednünk. Nincs is sok reményünk arra, hogy a méltóságos bíró urak Bukarestben kíméletesebbek legyenek hozzánk. Azért instállok szépen, ne is tessék megföllebbezni ítéletünket.

A fegyencet erre az ügyész utasítására visszakisérték az ügyészségi fogházba, az iratokat pedig az elnök rendelkezésére irattárba helyezték.

Bratianu Vintila és Constantinescu miniszterek a belga királynál

Brüsszel, szeptember 15. A belga király kihallgatáson fogadta Bratianu Vintila és Constantinescu román minisztereket Románia brüsszeli és Belgium bukaresti követeivel együtt. Az „Etoile Belge” című lap interjút közöl Bratianu Vintilától, aki szerint a Belgium és Románia között a kölcsönkötvények ügyében támadt félértések elsimultak és a vonatkozó megegyezést ma, hétfőn alá is írták, Románia 1914 óta beváltatlan szelvényeit hifizeti. Bratianu dicséri Theunist és Albert királyt, akik teljes megértéssel kezelik Románia ügyét. Konstatálja, hogy az ország pénzügyei javultak és a konszolidáció az egész vonalon érezhető.

feladata ennek teljesítése.

A Szövetség ötödik konferenciájának egyik legértékesebb eredménye tehát, hogy végre magán eszmél a Mizrahi, hogy megtalálta és felfedezte azt a fiatalos, munkakész gárdát, mely eddig szöhoz nem juthatott és hogy maga is meggyőződött arról, hogy kívánságai mindig a legmelegebb elismerésre és meghallgatásra találunk akkor, még a vallásos felfogástól távolállók előtt is, amikor azok valóban a Tóra szellemét reprezentálták, nem pedig a Tóra ürügyén a hatalmi elhelyezkedés kérdéseit. sz. b.

Vasárnap hajnalban kiderült, hogy Kanalas Florea kenetes szavai mögött ravasz szándék húzódott meg. A Parcoul Traian (volt Tisza Kálmán-tér) törvényszéki épületében elhelyezett fogház faláról ugyanis a két gonosztevő átjutott a Rimacocz-ház tetejére, innen lehasztak a földszintre és futólépcsőben igyekeztek a hegyek irányába.

A rabruhába öltözött két ember futása néhány arra felé vetődött embernek gyanus volt és az esetről haladéktalanul jelentést tettek a fogházfelügyelőnek. A felügyelő két fegyveres őrt küldött a rablógyilkosok üldözésére. Szerencsére a téren egy autó száguldott. Enek segítségével megkezdődhetett a két cigány utáni hajsza. A város határában a fogházőrök megállásra szólították fel őket és amikor az országútról letérve a sűrűség felé vették útjukat, az öök lövöldözni kezdtek a szökevények után.

Akkor a cigányok a földre vetették magukat. — Ne löjjetek, — szólt Varga Demeter — inkább leüljék azt a tiz esztendő!

A tüzelést beszüntették és a fegyencet visszavitték a fogházba. Itt bevallották, hogy szökési tervüket már régen megbeszéltek és úgy gondolták, hogy a magyar határon átlógnak. A két rablógyilkos büntetését megszigorították és legközelebb Jilavára kísérik őket.

* Templomi ülések bérbeadása. A kolozsvári Poale Cedei tisztelettel értesíti az egylet imaházának látogatóit, hogy a templomi ülések régi bérlete szeptember 15-én lejárt. Ennélfogva, tekintet nélkül, hogy az eddigi tulajdonos egyleti tag-e, vagy sem, az összes ülések bárkinak rendelkezésére állanak a multévi bérösszegért. Jelentkezni lehet szombat kivételével naponta délután 9 és 12, délután 3 és 6 között az egylet Malom-utca 16. alatti helyiségében.

Zsák & Ponyva
Vétel! Eladás
Kölcsönkölcsön, javítóműhely
Albala Izsó Timișoara
II. Pinta Traian 2. szám. Sürgönycim: Albala Timișoara-Fabrica
Interurban telefon 60

Izrael Dezső szücs
Cluj, Strada Regina Maria (ezelőtt Deák Ferenc-utca) 35. szám
Allandóan raktáron mindenféle szörmék
Sportkabátok 3800, Gyermekkabátok 900 és Boák 800 leltől feljebb
Átalakításokat és javításokat a legolcsóbban vállalok

Legfinomabb angol és legjobb gyártmányu cseh férfi szövetek, télikabátok és doublék legmegbízhatóbb beszerzési helye Schwarcz Jenő utódánál Cluj, Strada Regina Maria 14. (volt Deák Ferenc-utca)

Rudolf Mosse
No 4026

Az U
Szerk
Felel
Az U
Előfű
konf
közé
tott
vége
valan
dezn
kodn
nyét
renci
rövid
össze
sára.
jából
gánép
rését.
és a
tén a
fixfiz
egyest
tényez
dalma
főpar
főváro
gyalog
meggy
a kivá
lapok
ország
tőinek
a nyo
vélik,
történe
munka
minisz
revizió
kat. A
é hó v
kodó v
adatok
tartózk
Mindaz
geknl
határid
utakat.
konferen
amelyen
gyaltak.
országgy
Emil N
Stefan P
részt. Sz
kozás le
is, hogy
lene van
a vasuta
centrális
a kérdé
tárgyalás
— C
az egye
egyetem
hallgatók
kezdetük
hallgatók
közölg
reudke
mind há
szok 15-
kell leter
a harmad
dékot.
— Az
léban fi
pénzügmi
sz aradi
mutatás
adó hivat
pénzügmi
kedőnek ad
pauzálé for
reskedők h

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
 Előfizetési árak: Egy hónapra 70 lei, negyedévre 200 lei, félévre 380 lei, egész évre 750 lei.

Véget ért a középosztály nemzetközi konferenciája. Bernből jelentik: Az európai középosztály tagjainak Interlakenben megtartott nemzetközi konferenciája a mai napon véget ért. A konferencián kimondották, hogy valamennyi csatlakozott államban ankétot rendeznek a középosztály helyzetéről és gondoktól fognak arról, hogy az ankétok eredményét az egész világ sajtója közölje. A konferencia megbizta az egyesülési tanácsát, hogy rövid időn belül külön konferenciát hívjon össze a középosztály hiteltulgyeinek megvitatására. A középosztály sorsának megjavítása céljából a konferencia szükségesnek tartja a magánépítkezés előmozdítását és a drágaság letörését. A konferencia foglalkozott a kisgazdák és a kisiparosok problémáival, mert ezeket szintén a középosztályhoz tartozónak tekintik. A fixfizetési tisztviselők érdekében a nemzetközi egyesülés latbaveti befolyását, hogy az illetékes tényezők a tisztviselők részére megfelelő javadalmazást szabjanak.

Merénylatterv a magyar honvédség főparancsnoka ellen. Budapestről jelentik: A fővárosban az a hír terjedt el, hogy Nagy Pál gyalogsági tábornokot egy revolveres merénylő meggyilkolta. A hírt óriási izgalom követte és a kíváncsiak egész tömege rohanta meg a napilapok szerkesztőseit mindaddig, míg a rendőrség meg nem cáfolta a hírt. Az áhírterjesztőinek felkutatására a rendőrség megindította a nyomozást, de a cáfolat ellenére sokan tudni vélik, hogy a merénylet kísérlete tényleg megtörtént, de idejében megüszítették.

Küntasítják Jugoszláviából az idegen munkásokat. Belgrádból jelentik: A nagy munkahiányra való tekintettel a szociálpolitikai minisztérium rendeletet adott ki, hogy szigorú revízió alá kell venni az idegen szakmunkásokat. Az utasítás szerint a munkafelügyelőségek e hó végéig összeírják a Jugoszláviában tartózkodó idegen munkásokat és a felterjesztett adatok alapján fogják megállapítani, hogy kik tartózkodhatnak továbbra is az ország területén. Mindazokat, akik adataikat az iparfelügyelőségeknek bejelenteni elmulasztják, a bejelentési határidő lejártá után ki lesznek utasítva.

Katonasággal hozzák rendbe a vasutakat. Bukarestből jelentik: Tegnap reggel újabb konferencia volt a vasuti vezérigazgatóságánál, amelyen a CFR, autonómiájának kérdéséről tárgyaltak. A kérdés tanulmányozásával megbízott országgyűlési képviselőknél kívüli a tanácskozában Emil Nicolescu, Alexandru Cottesco igazgatók, Stefan Pretorian vezérigazgató és mások vettek részt. Szeptember huszonegyedikén újabb tanácskozás lesz, amelyen megvitatják azt a javaslatot is, hogy a vasutak rendbehozatalára igénybe kellene venni a katonaságot is. Arról van szó, hogy a vasutas és hidász zászlóalj legénységét koncentrálni fogják a munkálatok megkezdésére. Ebben a kérdésben Pretorian vasutügyi vezérigazgató tárgyalásokat kezdett Mardarescu hadügyminiszterrel.

Október elsején kezdődnek a vizsgák az egyetemen. A szigorlatok a kolozsvári egyetemre egyaránt október elsején veszik kezdetüket. Az orvosi fakultás régi rendszerű hallgatóinak tanulmányaik befejezésére vonatkozólag a tanári kar határozata alapján újabb rendelkezés történt. Eszerint azoknak, akiknek mind három orvosi szigorlatot le kell tenniük, azok 15-ig, akiknek a másodikát és harmadikat kell letenniük december elsejéig, akiknek csak a harmadikat, november elsejéig kaptak haladékot.

Az aradi kereskedők egy része pauszáléban fizetheti az adót. Aradról jelentik: A pénzügyminisztériumtól a napokban érkezett vissza az aradi pénzügyigazgatóság által felterjesztett kimutatás azokról a kereskedőkről, akik a forgalmi adó bivetését pauszálé formájában kérelmezték. A pénzügyminiszter csupán százharmadikát aradi kereskedőnek adta meg az engedélyt a forgalmi adónak pauszálé formájában való befizetésére. A többi kereskedők kérelmét a miniszter elutasította.

Sorozatos politikai gyilkosságok Bulgáriában

Titkolják a letartóztatott merénylők nevét. Összeesküvés készült a Cankoff kormány megbuktatására. Véres harcok a keletkezett macedónok között

(Szófia, szeptember 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bulgária forrongó belpolitikai helyzetét ismét felborulás fenyegeti: Gorna Dzumaja városában meggyilkolták Aleko V. szilievet és Athanasov tartalékos ezredesét. Mindketten ismert macedóniai tekintélyes politikusok. Szófiában a nyílt utóán és fényes nappal megölték Szlavoso Kobacev macedóniai származású szófia ügyvédet, este pedig Hadzsi Dimoff kommunista szobranje képviselőt, aki a parlamentben meggyilkolt Petkov kommunisavezér utóda volt. Mind a négy gyilkosság tettestit elfogták, nevüket azonban a vizsgálat érdekében titkolják.

A merényletek oka a macedóniai szervezettek között fennálló régi villongásban keresendő. A gyilkosságokkal kapcsolatban állítólag nagy-szabású összeesküvést fedeztek fel, amely a bolgár állam ellen irányult. A federalisták megakarták buktatni a Cankoff kormányt. Az összeesküvőknek fizetett ügynökei voltak, akik

Uj rend a vicinálisok kezelési illetékei körül. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, mely szerint a vicinális vonalakon a vasuti kezelési illetékeket abban esetben is csak egyszer lehet felszámítani, ha az áru több helyiirdeku vasuton megy át, mivel a CFR. árudíjzabásának díjtételeiben a kezelési illetékek is befigyeltetnek.

A valuta esése a készpénzhiány oka. Bukarestből jelentik: Chiriacescu Oszkár, a Banca Nationala igazgatója kijelentette az Argusnak, hogy a készpénzhiány oka valutánk esése. Ha a nemzeti bank a hiányt új jegykibocsátással akarná orvosolni, akkor a lej újból esnék és a válságot csak növelné. Csakis fedezet ellenében képzelhető tehát bankjegykibocsátás. Nézete szerint az eddig követett gazdasági politika helyes volt és nem sokára kielégítő eredményre is fog vezetni. A Londonban és Genfben elért nagy eredmények kedvező kilátást nyújtanak a jövőre nézve és a valutakrizisnek az összes államokban leendő megoldására.

A Palesztina-bizottság tagjai. A konferencia választásaival kapcsolatban leközöltük az újonnan megválasztott központi Palesztina-bizottság névsorát. Most kiegészítőleg közöljük, hogy a bizottság névsorából tévedésből kimaradt Schwartz Miksaának és Leb Ödönnek neve, akik az országos Palesztina-bizottság tagjai.

Felvételi vizsgák rendje a kolozsvári egyetemen. Jelentette már az Uj Kelet, hogy a közoktatásügyi miniszter rendeletére ez évben meg kell tartani a felvételi vizsgákat az összes egyetemekben. A felvételi vizsgák a kolozsvári egyetemen szeptember 20-án kezdődnek meg. A vizsgára jelentőseknek kérvényt kell előzőleg beadniuk az illetékes fakultás dékánjához. A kérvényhez csatolni kell a születési bizonyítványt, nemzetiségi és állampolgársági bizonyítványt, valamint érettségi bizonyítványt. A felvételi vizsga sikeres letétele után a beiratkozási kérvényt a fentemlített iratokon kívül a felvételi bizonyítvánnyal is ki kell egészíteni.

Kettős vasuti szerencsétlenség Székelykocsárdon. Medgyesi tudósítónk jelenti: Wilhelm Burdák székelykocsárdi ismert iparos több ismerős társaságában vasárnap reggel Kolozsvárra utazott, ahonnan a mintavásár megtekintése után már délután el is utazott. Székelykocsárdon leszállott, hogy megvacsorázzék, de közben a vonat elindult. Burdák utanseredt a zuzólt vonatnak, hogy felkapaszkodjék, de megcsuszott és oly szerencsétlenül esett le, hogy a kerekek alá került, amelyek darabokra tépték. Az egyik utas Selsiu bányári munkás meg akarta menteni az életveszélybe került embert, de ő is elbotlott és a vonat tőből lemataszta a lábát. A súlyosan megsebesült munkást egy órai késéssel vonaton bevitték a medgyesi kórházba, Burdák holtestét pedig ma szállítják haza. A szerencsétlenül járt iparos halálát özvegye és két árva gyászolja. Különös érdekessége a balesetnek az, hogy két héttel ezelőtt Burdák inasát is halálra gázolta a brassói gyoz.

Beiratások a timisoarai Zsidó Liceumban. A temesvári Zsidó Liceum összes intézeteiben (fiu- és leányliceum, felső kereskedelmi iskola, melyek mind nyilvánossági joggal bírnak) olyan tanuló, akik eddig más intézetekbe jártak, legkésőbb szeptember 19-ig még beiratkozhatnak. A rendes tanítás szeptember 21-én kezdődik.

összeköttetést tartottak feun Belgráddal. A leplezés azonban megüszította tervüket, amelyek kivételére az volt a jeledás, hogy a macedóniai hegyek között véres harcot indítottak az autonómisták ellen. A több napig tartó összeesküvés azonban az autonómisták győzelmével végződött.

Belgrád, szeptember 15. A horvát parasztpárt Zagrábban tartott vasárnapi gyűlésén Radics szövátette Alexandrov Tódor macedón autonómistavezér vádjait. Radics ugyanis, aki a federalisták híve, minden közösséget megtagadott a komitácsovezérrel, aki barátságra lépett a bolgár kormánnyal. Alexandrov erre azzal válaszolt, hogy Radics elárulta a macedónokat, akiknek érdeke, hogy Bulgáriában olyan kormány legyen, amely nem avatkozik bele a macedónok ügyeibe. Radics elhatározta, hogy Alexandrov megbuktatására külön macedón parasztpártot szervez.

Bezárult a mintavásár. Tegnap este végleg bezárultak a nagyikerű kolozsvári mintavásár kapui. Egész Kolozsvár gazdasági és általános forgalmi képe mintegy varázsolatra megváltozott: a mintavásár által teremtett nagyvárosi mozgalmaság a régi stagnációba esapott át. Most, a kapuzárás után lehet legobjektivebben megállapítani, hogy a mintavásár rendezői nagytiltá munkát produkáltak és olyan szakszerűséggel boyolitották le a mintavásár rendezési és üzleti feladatait, mely a nagy nyugati metropoliszokban is sikert aratott volna.

Eljegyzés. Káhn Iránkét Felsővisóról eljegyezte Stiglitz Ignác Szászlekenecéről. (Minden külön értesítés helyett.)

Grossmann Helén Maramaroszeget és dr. Princz Adolf Aranyosgyéres jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Izsák Mózes Kolozsvár eljegyezte Grün Vilmát Bethlenből. (Minden külön értesítés helyett.)

Óriási vihar nappali sötétséggel. Halmból írja tudósítónk: Csütörtökön délelőtt óriási vihar és felhőszakadás dühöngött a községben. Az itéletidőt forgószél előzte meg, amely oly sürű fellegeket terelt a vidék fölé, hogy valóságos éjszakai sötétség borult a városra. A sötétség miatt a kis határváros forgalma szünetelni volt kénytelen és a lakóházakban lámpát kellett gyújtani. Az utcákon nagy volt a pánik és az emberek riadtan menekültek biztos fedél alá és a templomokba. Félórai záporos után elmúlt a vihar, amelyhez hasonló itéletidőre a város legöregebb lakói sem emlékeznek.

Kitűzték a csongrádi bombamerénylők főtárgyalását. Budapestről jelentik: E hó tizenhetedikén Szolnokon megkezdik a csongrádi bombamerénylők főtárgyalását.

Orvosi hír. Dr. Wertheimer M. szülész-ágyógyász hazaérkezvén, rendelését újból megkezdte Str. Regina Maria (Deák Ferenc u.) 48. szám alatt délután 3-5-ig.

Nagy

harisnyavásár

mélyen leszállított árakkal.

K ötött harisnya minden színben	25
F lohr-harisnya minden színben	53
M uszlin harisnya divat színben	69
C érna-muszlin minden színben	98
S elyemfátyol harisnyák minden színben	125

BLATT

FÖTÉR 13

Divatkoztyukben és költőtarukban óriási választék!
 A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

ég fogházából határában

derült, hogy Kanallas gött ravasz szándék Traian (volt Tisza épületében elhelyezett st gonosztevő átjutott innen lehúztak a igyekeztek a hegyek

ét ember fatása ne mbernek gyanus volt ul jelentést tettek a gyaló két fegyveres ok üldözésére. Szek száguldott. Eanek tett a két oigány rában a fogházörök két és amikor az ég felé vették utjukat, a szökevények után. dre vetették magukat. Varga Demeter — szendőt!

és a fegyenceket bsvallották, hogy n megbeszéltek és ar határon átlógnak. tetését megszorgitot kisérük őket.

rbeadása. A kolozs el értesíti az egylet templomi ülések régi rt. Ennélfogva, tekin- ajdonos egyleti tag-e, rkinnek rendelkezésére rt. Jelentkezni lehet élalótt 9 és 12, dé- Malom-utca 16. alatti

nyva
 Eladás
 műhely
miszoara
 Alfabeta Timisoara-Paotica
 60

CS
 35. szám
 m é k
 oo
 vállalok
 h férfi
 hatóbb
 Strada
 c-utca)

KÖZGAZDASÁG

A romániai cukorrépa-termelők a külföldi cukor beözönlése ellen

Vámvédelmet kértek a kormánytól a cukorrépa-termelők. Küzdelem a jobb árákért

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A romániai cukorrépa-termelők egyesülete vasárnap tartotta számos résztvevő jelenlétében, az Erdélyi Gazdasági Egyesület helyiségeiben ezévi gyűlést. A gyűlést Lázár Simon, a romániai cukorrépa-termelők egyesületének elnöke nyitotta meg. A kormány képviselőjében dr. Blankenberg Rudolf és Tessermann iparügyi felügyelők jelentek meg. A regábeli termelők szindikátusa három delegátussal képviseltette magát az ülésen.

Az ülés megnyitása után Lázár Simon elők román és magyar nyelven tartott előadásában rámutatott arra, hogy Románia évi cukorszükséglete kilencezer vagonra rug, amelyből kétezer vagon import utján kénytelen fedezni az ország. Hangsúlyozta, hogy ezen import utján fedezett kétezer vagon további importálása teljesen fölöslegessé válnék, ha a cukorrépa-termelő gazdák megfelelő, tisztességes árat tudnának elérni. A cukor ára ebben az esetben sem haladna túl az érvényben levő árat, de ezt lehetetlenné tenné a cukorrépa-termelő évközben való horribilis áremelkedését. Azt a határozatot ezermillió lejre rugó összeget, melyet Románia külföldről importált cukorért kénytelen adni, megfelelő vámvédelem

¶ **Visszaadják, — de beváltás nélkül a hadikölcsönkötvényeket.** A pénzügyminisztériumban működő köztartozások igazgatósága újabb rendeletet adott ki, mely újra nem eldja meg a hadikölcsön beváltásának kérdését és reményt sem nyújt arra, hogy valamikor sor kerül a kötvények beváltására. A rendelet csupán annyit említ meg, hogy a volt osztrák-magyar monarchia kölcsönkötvényeinek bejelentése és lebélyegzése kötelező volt. A békeszerződés értelmében a jóvátételi bizottság kérte fel az érdekelteket a lebélyegzésre, melyeket ennek megtörténte után letétbe helyeztek. Mintán a békeszerződés nem kötelezi az érdekelteket államok arra, hogy a kötvényeket megőrizzék, azokat tulajdonosaiknak visszaadják. A kölcsönkötvény visszadásakor csupán a lebélyegzőkor kiadott igazolványokat kell letétbe helyezni, amelyeket összefoglaló jegyzékbe vezetnek be. Ezeket az illetékes hatóságoknál megőrzik, a másodpéldányt pedig a köztartozások igazgatóságának küldik be. A beváltásról a rendelet egy szót sem említ.

¶ **Leredukálták a lengyel cukor árát.** Varsóból jelentik: Az 1924—25. évi cukorkampany idejére a lengyel kormány 150 ezer tonna cukor kivitelét engedélyezte, egyben a cukor tonnánkénti árát 25 zlotira redukálta le. Az idei cukortermés jónak ígérkzik, a répa-termés kielégítő és általában husz százalékkal várnak nagyobb termést a tavalyinál.

¶ **A jugoszláv nemzeti bank kölcsönt ad az exportőröknek.** Belgrádból jelentik: A nemzeti bank igazgatótanácsa elhatározta, hogy az export-őröket szolgáló hitelek folyósítását az idén úgy fogja eszközölni, hogy a hajózási szövetség uszályaiba berakott áruiról szóló fuvarmányokra ad kölcsönt. A kölcsönök összege a berakott áru értékének hatvan százalékáig fog terjedni. A exportőr a nemzeti banknak váltót ad valamely pénzintézet girójával. A kamat hetszázalékos lesz.

¶ **Leszállították a bécsi clearing-illetékeket.** Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti bank elhatározta, hogy ismét felveszi üzletkörébe a külföldi pénznemekben kötött közt- és határidős üzleteket. A clearing-illetékeket devizaugyleteknél felére szállították le.

¶ **Az alkalmi üzletek adója.** Aradról jelentik: A pénzügyigazgatóság megkezdte az alkalmi adó megadóztatását. A megadóztatást egy régebbi rendelethez való hivatkozással kezdte meg a

mellett az országban lehetne tartani. Amennyiben a termelő gazdák igényei az árák tekintetében az idén sem nyernének kielégítést, ez a jövő évi termelés csökkenését vonná maga után. Hangsúlyozta az előadó, hogy a cukorgyárak nem zárkoznak el a gazdák kívánságának teljesítése előtt s amennyiben a kormány jóváhagyja a gazdák által követelt árat, ez az országban beözönlő és megfelelő mennyiségű beltöldi cukorral való ellátását feltétlenül biztosítja.

Számos felszólalás után a gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely kimondja, hogy a romániai cukorrépa-termelők érdekképviseleti szerveik utján kérik a kormánytól, hogy a cukorrépa árát métermázsánként 130 lejben állapítsa meg. Felkéri továbbá a kormányt arra, hogy az uszoron az országba beözönlő importcukorral szemben hathatós vámvédelmet léptessen életbe.

Az ülésen jelenlevő termelők arra az egészséges megállapodásra jutottak, hogy a jövőben minden a cukorrépa-termelést érintő kérdésben egyöntetűen fognak eljárni. Egytől már most lezöcsézték az 1925. termésvé irányárait. A gyűlés a földművelésügyi és ipari minisztereket táviratban átvázolta, mellyel az ülés véget is ért.

pénzügyigazgatóság, mely rendelet szerint a harminckétszázalékos adó kivétele kiterjeszhető olyan adósvételekre is, mely nem tartozik szigorúan a rendes üzletek elbírálása alá, hanem alkalmi üzleteknek, illetve jövedelmek nyilvánítható. Az érdekeltek, a kereskedelmi és iparkamara és a Sfatul Negatorosc utján tiltakozásukat jelentik be a sérelmes intézkedés ellen.

¶ **Horribilis adóbírságok Szatmáron.** Szatmárról jelentik: A súlyos gazdasági viszonyok miatt a kereskedők legnagyobb része nem tudta befizetni forgalmi és luxusadóját, amiért most nagy bírságokkal sújtják őket. Ebben az évben már eddig hárommillió lej bírságot rótt ki a pénzügyigazgatóság. A megbírságot emberek számának legnagyobb részét szatmáriak teszik ki. Szatmáron kívül a nagybányai járásban rug nagy összegre a kivetett bírság. A vámjövendelmek is állandóan emelkednek, ami azonban nem a forgalom növekedésére, hanem a vámtételek emelkedésére vezethető vissza.

A mai valutapiac

A mai valutapiacra a kínálat jóval felülmulta a keresletet. Általában tartózkodó volt a hangulat. Mérsékelt forgalom mellett a következő árák alakultak ki: Osztrák korona 373—376, magyar korona 405—410, cseh korona 570—573, svájci frank 36 40—36 80, dollár 190 00—192, francia frank 10 45—10 50, font sterling 8 55—8 60, olasz lira 8 50—8 55.

Valutapiac szeptember 15 én:

Bukarest. Devizák: Páris 1040, Berlin —, London 855, Newyork 192 00, Róma 848, Zürich 36 00, Bécs 27 00, Prága 576, Budapest —.

Bukarest. Valuták: Napoleon 760 00, márka 44, leva 135, török lira 108, font sterling 8 40, francia frank 1150, svájci frank 37 50, olasz lira 840, drachma 380, dinár 245 00, dollár 191 00, lengyel márka 36 00, osztrák korona 27 00, magyar korona 26 50, cseh korona 560.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 126 50—126 50, Amsterdam 203 5/8—203 7/8, Newyork 530 75—530 50, London 2369 5/8—2370, Páris 2355 00—2885 00, Miláno 2325—2325, Prága 1592 50—1585 00, Brüsszel 28 7/8—28 7/8, Belgrád 705 00—705 00, Bukarest 285 00—285 00, Varsó 102 50—102 50, Bécs 74 75—74 75.

Galvani

zseblámpaelemeinket

október hó közepén forgalomba hozzuk. Nagy teljesítőképességű, valamint négy hónapi raktárképességű szavatolunk.

GALVANI elemgyár,
TIMISOARA, Gorove-u. 14. szám. — Telefon 15-49.

Mintavásár alkalmával
örömet szerez hozzátartozóinak, ha

AU PRINTEMPS

ezelőtt MISSIR cégél

Cluj, volt Unió-utca 11.

kivételes 30 napig tartó
alkalmi áron
ajándékot vásárol!

Rudolf Mosse No. 4001

SÁNDOR ÁGOSTON
UTÓDA
CLUJ
Unió-u. 2

Férfidivat különlegesség, legfinomabb fehérenemű saját műhelyben készülnek

Legjobb **harisnya** kapható

SÁNDOR TESTVÉREK
kötött, szövött rövidára házban, **G. Regio Ferdinand 13.** Nagy választékban érkeztek perzsa, szmírna és jumper fonalak. Női, férfi és gyermek-harisnya nagy választék. Nagy választék férfi fehéreneműben. Legelőssőbb bevásárlási forrás. Sirocco 84

Mannesmann-forrcsöveket szállít Grossmann Jenő Nagyvárad

Baross-utca 10. szám. Sürgőnycim: Grossmasin. — Telefonszám 2—86

Őszi és téli női kabátkelmék
velour, delaine, coachmen, biberette és sill plüssök minden színben kaphatók mintavásári leszállított árák mellett URANIA divatházban, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 34. Urania-mozgóval szemben. Sirocco 166

Reg. Ferdinand 34.

SPORT

Haggibbor—KAC 2:2 (1:0)

Magyarország veresége. A Kadima sikeres szereplése. Botránys városközi mérkőzés. A Sámson eldöntetlenül játszott a Bihorul-lal

A Haggibbor—KAC mérkőzésnek jelentőségét nemcsak az adta meg, hogy e két csapat találkozása mindig a legérdekesebb küzdelmet jelentette, de a Haggibbor nagyszámú tábort különösen az vonzotta ki a CFR pályára, hogy tanuja lehessen az őszi szezonban szereplő csapat bemutatkozásának.

Ilyen nehézségek közepette a Haggibbor nagy tábora meglehetősen deprimáltan fogadta a Haggibbor pályára jövő, súlyosan meghandicapolt csapatát. Ez a deprimáltság azonban csak pár percig tartott, mert a Haggibbor csapata minden várakozáson felül egységes stílusa, friss, ambíciós játékot produkált, úgyhogy nemcsak méltó ellenfele volt a kompiett új játékosokkal megerősített KAC-nak, de technika és csapatteeljeség tekintetében felül is multa.

Teljes elismerés illeti meg a KAC-ot, mely rég óta olyan teljes összetételű nem volt, mint most. A csatársorban Rekitovszky piratlan. A halsorban Schultz nagy technikája jelent klasszist, hátvédei gyengébbek ugyan, de mindent pótol a bravuros Szatmári.

A két csapat találkozása szép és értékes sportélményt nyújtott. Mindvégig lendületes, lelkes és változatos játék folyt, melynek tempóját, rövid visszaesésektől eltekintve, a Haggibbor diktálta. A mezőny legjobb, kiemelkedőbb embere Pollák volt.

Az erdélyi és bánági zsidó csapatok közül a Kadima szerzett különös örömet híveinek a Timisiana (volt Unirea) felett aratott győzelmével. A Sámson eldöntetlenül játszott a Bihorul-lal. A Makkabea barátságos mérkőzés keretében győzött az Egyetértés felett.

Kolozsváron galamblovóverseny volt, Károly trónörökös részvételével. A verseny második napján Ferdinánd király is megjelent.

Az egyes mérkőzésekről beszámolóink a következők:

Haggibbor—KAC 2:2 (1:1). Haggibbor: Rosenfeld, Pollák, Makala, Virág, Klein, Wesel, Farkas, Mózes, Reményi, Baumzweig IV., Ankrant. KAC: Szatmári, Kondor Solyom, Bartók, Schultz, Léderer, Farkas, Raduch, Rakitovszki, Kertész, Gálffy. A vezető gólt a 30-ik percben a Baumzweig éles lövését kiejtő Szatmári hibájából Ankrant szerzi meg, majd a 43-ik percben Gálffy Rosenfeld súlyos hibájából egyenlít. A második félidő 17-ik percében a Bartók handes miatt megítélt tizenegyest Pollák Szatmári kezébe rugta. A 20-ik percben Raduch lövését Rosenfeld saját hálójába boxolja. A 22-ik percben Mózes hízóhök és a bifutó Szatmári mellett Nagyverlik. Pop Juon bíró itélkezéseiben bizonytalan volt.

Kadima—Timisiana 2:1 (2:0) Elsőosztályu bajnoki mérkőzés. Az első félidő 32-ik és 37-ik percében kornerből Halle és Róna rugták a győztes csapat góljait, míg a Timisiana vigaszgólját a második félidőben centert játszó Halmos rugta. Bíró: Galler.

Sámson—Bihorul (Nagyvárad) 0:0. Elsőosztályu bajnoki mérkőzés. Bíró: Melchner.

Makkabea—Egyetértés 3:2 (2:1). Kombiniált csapatok szerepeltek. A Makkabea fölényben volt.

Vidéki eredmények: Nagyszalonta. Török-vés—NSCMT 3:0 (1. o. bajnoki) Szatmár. NAC—Sz. Török-vés 2:1 (0:1) Krüger bíró inzulálták. Brassó. CFR Sighisiora—BMTE 2:0 (0:0). Temesvár. TAC—Spárta 4:0 (4:0). Zombolya. TMTE—JSE 2:2 (2:1). Arad. Jial—ATE 2:2 (2:1). Marosvásárhely. Brassó—Marosvásárhely válogatott 1:1 (1:0). Csatt vásárhelyi játékos inzulálja Darvas brassói hátvédet, a közönség a pályára nyomul és összeverekedik a játékosokkal. Medgyes. A nagyszabeni kerület elsőosztályu bajnoki mérkőzéseit a medgyesi Amateurs és a nagyszabeni NSE találkozása nyitotta meg. Az eredmény 4:1 (2:1) az Amateurs javára, ami nagy meglepetés. Kezdetben a játék fair volt, csak a második félidőben fajult el és 15 perccel befejezés előtt az NSE levonult. Ebben nagyrésze van Binder szabeni bírónak, aki elszó és erélytelen volt.

Ausztria—Magyarország 2:1 (1:1). Az 55. osztrák-magyar válogatott mérkőzést 50 ezer néző jelenlétében Bécsben tartották meg. A csapatok a következő összeállításban szerepeltek: Ausztria: Ostrick, Rainer, Blum, Kurz, Brandstädter, Nietsch, Cutty, Schweidl, Hoss, Hervath, Wesely. Magyarország: Zsák, Fogl II, Fogl III, Blum, Nyul, Rokkea, Braun, Takács, Orth, Pataky, Jenny. Az első félidőben kezdetben magyar fölény, majd a 20. perctől az osztrákok nyomulnak fel, de a magyar védem jól dolgozott. A vezető gólt a 41. percben Horváth rugja a 44. percben Orth erős lövését Ostrick beajti. A második félidőben a nagy hőség mindkét csapatot kimerítette, inkább a magyarok vannak frontban, de a csatársor nem boldogul az osztrák védelemmel szemben. A 40. percben Wesely szabadrugásból szerezte meg a győztes gólt. Bíró: Barrette (Belgium).

Budapesti bajnoki eredmények. I. osztályu bajnokság: NSC—KAC 1:1, Török-vés—Zugló 3:2. II. osztályu bajnokság: Föv. TK—KAOE 3:1, KTE—Postás 4:3, Ekerszerészek—BAK 5:0.

A Simmering veresége Budapesten. Szeptember 13-án: FTC—Simmering 1:1 (1:0). Szeptember 14-én MTK—Simmering 3:1 (1:0).

Hölgyeim! Örösi választék érkezett filc és bársony kalapokban. Rendkívül olcsó reklámdíjak. Mindenemű átalakítások és formálások 48 óra alatt készülnek.

"IDEAL"

női kalapüzlet, Cluj, Calea Regele Ferdinánd 8. szám. Gólya-áruházal szemben.

E. Rosenzweig Cluj, Str. Regina Maria 6.

Mellfűző gyára

készít rendelés után a legkényesebb igényeknek megfelelő haskötőt, melltartót.

Dusan felszerelt raktár!

Rövidaru és kézimunka osztály. Kelim, persa, smyrna, gobelin és fehér hímzés anyag kapható nagy választékban.

Szolid árak!

Női, férfi és gyermekharisnyákban olcsó és nagy raktár!

SZÍNHÁZ—MŰVRSZET

Adler Nándor hangversenye. Jelentették már, hogy Adler Nándor kolozsvári hegedűművész, itthon tartózkodik és Bécsbe való visszatérése előtt egyetlen önálló hangversenyt szándékoszik rendezni. Műsorán még itt nem hallott darabok is szerepelnek, köztük egy fiatal gráci zeneszerző kompozíciója, melyet Adler Nándor legutóbb Szegeden és Bécsben adott elő nagy sikerrel. Adler Nándor koncertje iránt széleskörű az érdeklődés.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Kedd: Rigoletto (Baranyay Jolán fs Giacomo Borel i vendégjátékával Rendes helyárrakkal. Premiérbérlét 4. szám. Sorozat 43) Szerda: Antonia (Ujdonaság 17-edszer. Cigányprimás: Körösi Dudas. Bérlétszünetben, sorozat 44) Csütörtök: Gyere ba rózsám (Operette-ujdonaság 6-odszor. Bérlétszünetben, sorozat 45) Péntek: A vörös malom (Ujdonaság először. Premiérbérlét 5. szám. Mérsékelt emelt helyárrakkal, sorozat 46) Szombat d. u. 4-kor: Szibill (Mérsékelt helyárrakkal, sorozat 47) Szombat este 8-kor: A vörös malom (2-odszor. Mérsékelt emelt helyárrakkal. Napi bérlét 10 sz. B, sorozat 48)

MOZGÓK MŰSORA

Select-Mozgó. Kedd, szeptember 16 Premier. Jön a rozson át. Nagy regényes dráma, Maethers világhírű regénye után. Főszerepben Loathlla és Bolvári Géza. Műsoron kívül egy 2 felvonásos Fatty filmbohózat! Uránia-Mozgó. Kedd, szeptember 16. Premier! A bandita lovagiasága. Gran tiózus szennzációs kalandor dráma 6 felvonásban. Főszerepben az apacsok királya William Hart. Apollo-Mozgó. Kedd, szeptember 16 A fekete díarc. Nagyszabásu kalandordráma 6 felvonásban.

Mit olvassunk?

Table listing books and authors with prices: Arcubasev: Emberek hulláma 25; Balsac: A búzke Emilia 140; Benoit: Elhagyatva 70; Boutet: Halott ország 15; Bonet: Grand Hotel Babillon 22; D'Annunzio: A sziklák szüze [füzve] 168; Dosztojevskij: Három orosz fiutörténete 132; Ericson: A Vanderbildek végzete 22; Heimburg: Péke legyen a földön 60; Jack London: Vissza a vadonba 22; Jero ne: Három ember egy csónakban 30; Kacér: Az álomtelepes 100; Krudy: Nagy kópé 20; Courths Mahler: Csókon szerzett férj 30; Virág a kövek között 35; Felszabadult élet 35; Keller: Jakab mester könyve 240; Kleist: Kohlhaas Mihály 22; Koch H.: Mi a boldogság 132; Lehne: A grófnő unokája 84; Kőnytergenen át 84; Tavaszi álom 60; Michaelis: A bíró 144; Nietzsche: Ecce Homo 192; Peladan: Egy az eggyel 84; Panhuys: A boldogság dala 72; Puskin: Dabrovskij 22; Schlicht: Áldozati báránnyok 96; Szép: Hetedikbe jártam 50; Steverson: Dr. Jekie különös esete 22; Szini: Irói arcképek 96; Turgenev: Az óra és egyéb elbeszélések 132; Tolsztoj: Iljics Ivan halála 18; M. de Waleffe: A szerelmes Magdolna 72; H. G. Wells: A pókok völgye 72

Table listing books and authors with prices: Amunds n: A déli sark meghódítása 336; Cooc: Világtengereken át 192; Haardt-Audouin: Autóval a Szaharán 264; Kuharszky: Egyiptom 240; Magelhans: A föld első körülhajózása 192; Hatvauny: Ady világa (Találkozás Istennel) 50; Kant: Egy szellemlátó álmai 50; Shakespeare: Breviarium 192

A könyveket a pénz és portó előzetes beküldése vagy utánvét mellett szállítjuk.

Az „UJ KELET” könyvvasztálya Cluj, Str. Baroa L. Pop 10.

Kísérje figyelemmel további hirdetéseinket!

ani meinket hozzuk. Nagy telgy hónapi raktár-olunk. mgyár, n. — Telefon 15-49

almával örömet szerez hozzatározoónak, ha

EMPS R ségu él ó-utea 11.

ig tartó alkalmi áron ajándékot vásárol!

UTÓDA CLUB Unió-u. 2 Férfidivat különle-esség, legfinomabb fehérműk saját yemben készülnek

nyá kapható STVÉREK azában, C. Regale választékban érkeztek r fonalak. Női, férfi választék. Nagy váben. Legolcsóbb be- Sirocco 84

10. szám. Sürgönycim: — Telefonszám 2-86

and 34.

APROHIRDETÉSEK

Magyarországi lakosok egy részét a... vastag betűvel... leg...
Kisebbségi jogok... 30% kedvezmény

Zeneértő, vigkedélyű, barna leánykával jó zsidó házból, leveleznék. Németül előny. Választ kiadóra „Nem anyagias”. 7828

A nagy úr nepekre egy bocher előimádkozói állást keres. Vidékre is kimegy. Cim: Grosz József, Alba Julia, Str. Grigorescu 19. 7825

Persza és szmirna szőnyeg jutányos áron kap... és megrendelhető... méretben a

Govoara-
Cluj, Strada Londrei (Kosszu-utca) 26. Kérjen arajánlatot. 1670

Pénz nélkül férjhez megy, ki női kabátját az

„Urania”
árnyában vásárolja, Calea Regele Ferdinand 34. (Urania-mozgóval szemben). Izlésesen, sikeresen, elegánsan és olcsón öltözködhettek. Sirocco 166

Gépjáour. Fehér géphímzés és előrajzoláshoz értő néket fölvesz a Műhímző Salon, Unió-u. 15.

Fiatal segédet, ki úregezésben és képerreztetésben jártas, ívelsz Schwimmer Ernő ügyüzlete Dej. 7791

Varrógépet és ócska férfiruhát barmily állapotban vesz Jakob, Minorita-utca 4., udvarban.

Szeszgyárvezetőt keresek gépész vizsgával, elsőrendű erők küldjék ajánlataikat bizonyítvány-má-solatokkal, igényeik megjelölésével Lu ztig Mór mezőgazdasági szeszgyár, Vingárd, up Cunța. 7830

Jókarben levő rövid zongorát bárbe vennék. Cim a kiadóban. 7824

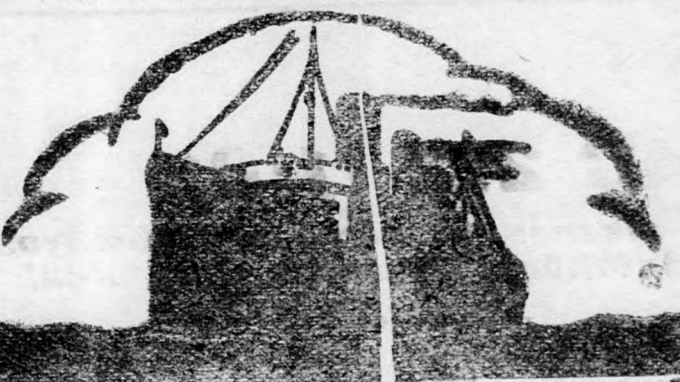
Keresek azonnali belépésre ügyes, román nyelvet is bíró, jó eladó fiatal rőfős kereskedősegédet. Özv. Hersch Adolfné, Lupeni. 7829

Általános kereskedelmi, de főleg fatereskedelmi gyakorlattal rendelkező egyén perfect könyvelő, megfelelő alkalmazást keres szombat megtartással. Megkereséseket „Mégál-hetés” jellegre kérek. 7832

הסודיע נדמוס חוטטע פאן 8 1/2 ביז 5 1/2 ראנד בייטע אויך פער איינ שטיק פער פאסט און ביליאמטען צו האבען בייא פירמא:
M. Basch Dej.

Nyelvtanuláshoz segéd-könyveket, szótárakat előnyös áron szállít az Uj Kelet könyvosztálya. Kérjen arajánlatot.

Férfi konfekció és cipő szakmában jártas segédet keresek, ki elsőrendű eladó és a kirakatrendezésben jártassággal bír. Ajánlatok Herz Rudolf Petroseni küldendők. 7814

Hamburg--Amerika Linie United American Lines

Rendszeres és direct vonalak modern gyorsgőzöseinikkel

Kanadába Braziliába
Argentínába Cuba és Mexikóba

valamint heti **Észak-Amerikába** legújabb „Al-kétszeri utazás **berth Ballin**”, „Deutschland”, „Resolute” és „Reliance” gőz-seinikkel. — Díjtalan felvilágosításokkal az ösz-szes utazási lehetőségekről mindenkor szívesen szolgál a

Romániai vezérképviselőt:
Lazar H. Lazarovitz

Központ: Timisoara. Str. Mercy 2. Telefon 16-58. valamint fiókjai: Bukarest, Calea Grivitei No 183, Arad, Str. Eminescu 12, Oradea-Mare, P. Mihai Viteaz 5, Sighisoara, Piata Unirei 34. Lloyd 2309

„Löbolin”

Japan email- és padlólack

világhírű
és iparosok, valamint magánosok kedvenc márkáját beszerezhető

Nussbächer Ignác
Calea Regele Ferdinand 65.

Raktáron van továbbá peterswaldi zinkweis, litofon, mindennemű föld-és vegyi festékek, enyv. Nurenbergi ecetek. Széknéreg poloskairtáshoz

Ignatie Nussbächer
comerfiant de vopsele — festékkereskedő
Calea Regele Ferd. 65. Telefon 244

Double raglanok

férfi- és fiuruhák

M. Neumann

cégnél Cluj, Piata Unirii 14.

JOSIF IZRAEL & Co

szücs és szörme divatáruháza

Ne mulassza el

a mintavásáron II. em. 15.sz. teremben szörme divat- ujdonságainkat megtekinteni, a hol Páris, Bécs, és Berlin divatmodelljei képviselve vannak.

CLUJ

Ne mulassza el

a mintavásáron II. em. 15.sz. teremben szörme divat- ujdonságainkat megtekinteni, a hol Páris, Bécs és Berlin divatujdoságai képviselve vannak.

Calea Victoriei (v. Kossuth L.-u.) No 2.

Berlini házak

gondos és lelkiismeretes kezelést vállalja
Real Administration Bureau
Berlin, Ritterstrasse 32.

Legjobb referenciák! Mérsékelt díjazás!

Iskolák figyelmébe!

az UJ KELET könyvosztályánál ismét kapható. Iskoláknak, könyvkereskedéseknek magas engedmény.
Ára 40 lej és portó.

Arany Ezüst

Kir. ndv. szállítók

legszebb kivitelben. **Órák** legszebb kivitelben.

Ajándék- és díszmütagyak dus választékban.
Fenyő és Braunfeld

világvárosi ékszerüzletében kaphatók.
Cluj, Piata Unirei No. 15.

Zsák Zsinog Kötői
HAVAS DEZSÓ TIMISOARA

MODE DE PARIS

S. EISENSTÄDTER

szücs és szörmeáruház

Telefon- szám: 768. **CLUJ** Táviratcim: MODEPELZ. **PIATA UNIRII No. 12.**

Szücs és szörmekereskedők figyelmébe

Angro osztály:

Calea Victoriei 2. Telef. 724.

Fiók:

Timisoara, Szentgyörgy-lér 1. szám
Telefon: 23-01.

Alba-Iulia, Calea Regele Ferdinand 4.

Rador* No 1329

Valódi persa szőnyegek nagy választékban jutányosan kaphatók * **Sternberg,** Tel. 13-45. Oradea-Mare, Piata Unirei 2

771111
BIVATAL
Gaj-Koloz
Pop, (B)
Telefon:
Kiadó
K. N. Sz
A kézirat
szórkesztő
szedők Ké
dun

1924 szept

A ger
tetetése
dött, hog
zött még
ellenetek
felkorb
tées táb
francia jo
egy hargu
sz angol
Még szck
zal tudna
telenül fej
követett
Amikor h
és Macdoz
ján mind
fognak hi
Most azon
terelnök s
Genfben ut
ismétlődöt
megének t
vészi besze
ték, hogy
lése mege
Nygor
szövetséget
hagyták ta
adata. Min
ben a nép
ilyen viták
diszítették.
hogy a né
tagjait a f
rábírni, ku
sos nemzet
korlátozásá
nyezte, me
talom hív
a népszőve
Ramsay
londoni ko
Európa ki
lesz. Nagy
rámutatni,
ha Németo
tenek. Eg
olyan enge
metorzág.
éleslátás m
következne
londoni ha
niók. Meg
tartós meg
javítja a
legutóbbi k
hiteni fogj
megerősöd
tálalni.
A néps
szembetűn
londoni eg
készítésénél
ran támadt
kok azért,
a népszőve
zal vádolta
nyilt és tit
térbe szorít
nak kormát
bott rendsz
akarják híd
a versailles